

ROMÂNIA

2 Lei

Redacția și administrația:

Timișoara I.
Str. Lovinici No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziar
românesc
al Ținutului Timiș

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astei Bănățene“

Bănățenism...

...patrimoniul spiritual pe care
...poate monopoliza, dar nici expromeni.

...am considerat totdeauna și bănățenismul.
...provincie, cu specificul ei, cu nece-
...ei vitale, fie acelea de ordin po-
...economic sau cultural, poate de-
...mă mării comunități din care
...parte, încadrându-se în legile fi-
...de care este condusă comunitatea.
...vorbit aici la Timișoara de o uni-
...tate, de o mitropolie, de un post
...difuziune, de o tribună de afir-
...românească și atâtea alte nevoi
...le reclama spiritualitatea bănă-
...Uneori dezideratele acestei proi-
...au fost înțelese. S'a încercat
...soluționarea lor, dar rezultatele
...sunt în cele mai dese cazuri nesatis-
...făcătoare, pentru că în dosul unui gând
...unei intenții mărinimoase se as-
...za politicul, omul care avea nevoe
...trambulină pentru salturile ame-
...re în viața publică.

...și ne mirare că printr'o condam-
...răsturnare de valori oamenii me-
...și au fost lăsați în umbră, iar ideia
...seacă diformată.

...indeplinim o îndatorire nu tocmai
...revenind asupra „bănățenismu-
...pe care ni-l dăruiește de o vreme
...cu o exagerată prisosință d.
...Bocu, fost pe vremuri ministru
...atului. D-sa a scris un volum
...tineret, un op care vrea să fie
...de căpătâi a bănățeanului. În
...carte se dă tineretului clasice
...mări de etică morală și comporta-
...tă.

...și avem pretențiunea că suntem
...ziar românesc în ținutul Ti-
...am omis să ne ocupăm de cartea
...Bocu din respect pentru vârsta,
...și talentul său.

...suntem judecători implacabili,
...de aceea am așteptat ca uitarea
...pe care colbul ei anumite dosare
...se vorbește despre „bănățe-
...într'o formă nu tocmai plăcută.
...„bănățenism“, pe când d. Bocu
...amba nostalgia pe meleaguri strei-
...beșmetatului, împreună cu V. Buga-
...Jurchescu și C. Miu-Lerca, l'am
...la „Vestul“ cu revolverele, pen-
...așa erau vremurile pe atunci:
...nostru avea nevoe de argumen-
...belicoase pentru a convinge
...poliției care se țineau de capul

...sariu a murit, ceilalți sunt încă
...în schimb d. Bocu are impresia
...crescut în spațiu și în timp. Înain-
...săle un gol imens, iar după d-sa,
...nimic omenească. Dar și
...„bănățenismul“ d-sale s'a mai schimbat
...pe colo.

...nou bănățenismul în fond nu-i
...decât antigoghism, după impre-
...și după cum cer ponoasele d-sale
...male. Incolo, înzadar s'ar strădui
...să găsească în Banat un om sau
...demon de relevat. Nu există
...afară de dânsul și de drumul
...de d-sa.

...scrie în cartea dăruită tineretu-
...Bocu are însă și unele insuficien-
...une cont de ridicol.

ROMULUS E. ROȘU

Azi ca și în 1914

Anglia împărtășește grijile și speranțele Franței

Declarațiile noului ambasador englez la Paris și răspunsul președintelui Lebrun

Paris, 17 (Rador.) — Cu ocazia re-
miterii scrisorilor de acreditare, Sir Ro-
nald Campbell, noul ambasador al Ma-
rei Britanii, a declarat între altele:
„Atunci când predecesorul meu a avut
cinstea să prezinte scrisorile sale de
acreditare, Franța și Anglia nu aveau
decât un singur scop și speranță: pa-
cea. Această speranță a fost desaxată.
Cele două popoare ale noastre sunt silite
pentru a doua oară în ultimii 21 ani să
ia armele contra agresorului Moșteni-
toare ale tradițiilor seculare de credință
și libertate, ele știu că pământul lor și

viitorul fiilor lor este în joc. Cele două
țări știu că numai victoria lor poate asi-
gura țărilor din Europa dreptul de a
trăi și lucra în pace. Azi, ca și în 1914,
Anglia împărtășește grijile și speranțe-
le Franței. Ea admiră sângele rece și
curațul ei și vine alături de ea, cu toate
resursele de care dispune. Ași fi mândru
să contribuim să menținem această uniune
indivizibilă, de care depinde viitorul no-
stru și al Europei“.

D. Lebrun a mulțumit, subliniind
strânsa colaborare dintre Anglia și
Franța, spunând între altele:

„Această comunitate absolută de
gând și acțiune și solidaritate totală, ca-
re caracterizează în mod atât de remar-
cabil relațiile franco-britanice, se bazează
pe încrederea nezdruccinată pe care
o nutrim unii față de alții, pe voința
egală ce ne însuflețește de a continua
lupta până la victorie. Pentru că pacea să
nu fie periodic turburată de o putere a-
vidă de hegemonie, vom face toate sfor-
țările, strâns legați în sacrificii, ca și
acum un sfert de veac, când aceste sa-
crificii ne-au fost impuse pentru prima
oară.“

Poziția aliată întărită de ultimele evenimente

Discursul lui sir John Simon, în Camera Comunelor

Londra, 17. (Rador.) — În ședința de
Joi a Camerei Comunelor, Sir John Si-
mon, ministrul finanțelor a făcut în lo-
cul primului ministru expunere asupra
operațiilor militare și a situației inter-
naționale. El amintește de comunicarea
adresată de suveranii Belgiei și Olandei
regelui George, președintelui Franței și
cancelarului german, spunând că mem-
brii Camerei cunosc răspunsul dat, că
guvernul britanic și Dominionalele sunt
gata să examineze orice bază rezonabilă
și sigură în vederea unei păci echitabile.
Răspunsul Germaniei nu indică faptul

că Germania avea să deschidă calea că-
tre o soluție pașnică și satisfăcătoare.

La 13 Noembrie agenția oficială ger-
mană a transmis o notă, în care se ară-
tă că Germania este hotărâtă să respec-
te și de aci înainte neutralitatea Olan-
dei și Belgiei, atâta vreme cât Anglia și
Franța fac același lucru și Belgia și
Olanda vor păstra strict neutralitatea.
In același zi primul ministru al Olan-
dei transmite la radio o notă în sensul
că guvernul său nu are nici un motiv
imediat să se teamă de o călcare a ne-
utralității sale și că măsurile de precau-

țiune luate recent de Olanda, au fost ne-
cesare pentru a ține pasul cu tensiunea
sporită din Europa. Destinderea ce a ur-
mat după această declarație a produs
satisfacția guvernului britanic. Și alte
evenimente din cursul săptămânii trecu-
te au întărit poziția aliată.

In cursul ultimei săptămâni nu s'a pro-
dus nici o operație importantă pe diferi-
tele teatre de război. Ni se comunică
pierderea unui distrugător lovit de o mi-
nă. Acesta este prețel pe care-l plătim
pentru stăpânirea mărilor. Majoritatea
vaselor comerciale germane, nu ies din
porturile neutre sau germane. Cele cari
le părăsesc, în majoritate sunt captura-
te sau se scufundă, pentru a nu fi captu-
rate. Patru vase inamice au fost captu-
rate săptămâna trecută și două mari
vase sau scufundat. Propriile noastre
vase, continuă să navigheze în mare nu-
măr pe toate mările, multe din vasele
noastre, au fost înarmate și o experiență
recentă, a arătat că dacă vor fi atacate,
ele se vor apăra în mod efectiv cu înde-
mânare și curaj.

Joi viitoare parlamentul va fi proro-
gat. Viitoarea sesiune se deschide la 28
Noembrie.

Pe uscat, operațiile au fost reduse din
cauza timpului neprielnic.

Expunerea asupra situației militare se
va face Miercuri.

Important consiliu de miniștri

Un comisariat pentru reprimarea speculei

D. general Scărișoreanu numit comisar regal pentru reprimarea speculei și al aprovizionării

BUCUREȘTI, 17 (Sir). — Consiliul
de miniștri care s'a ținut astăzi, s'a
ocupat de problema speculei, hotă-
rând înființarea unui comisariat pentru
reprimarea speculei și al aprovizionării.
Prin Decret Regal, d. general Scărișo-
reanu a fost numit comisar regal pen-

tru reprimarea speculei și a aprovizio-
nării, iar Bengescu comisar adjunct.
D. general Petre Georgescu a fost în-
sărcinat cu coordonarea și aplicarea
măsurilor pentru reprimarea speculei.
De mâine începând, se vor face razii în
diferitele cartiere și orașe. Magazinele
celor vinovați vor fi închise.

Nouii adeziuni pentru reorganizarea revistei „Luceafărul”

Publiciștii bănățeni continuă a adera la acțiunea „Astreii” de a reorganiza revista „Luceafărul.”

Conducerea Asteii bănățene a binevoit să ne pună la dispoziție adeziunile primite, pe cari noi le-am publicat, împreună cu câteva spicuri din conținutul lor mai important. N'a fost omis nimeni, din cei cari au înțeles solia apelului ce li s'a trimis.

In posesia adeziunilor primite până acum, Astra a luat măsurile de cuviință, procedând la reorganizare. In curând se va poseda la organizarea secțiilor și la constituirea comitetului care va fi încredințat cu conducerea revistei și a editurii. Despre aceasta vor fi încunostințați la timp, toți publiciștii cari și-au dat adeziunea.

Nouii adeziuni, in ordinea sosirii:
Rog să mă înscrieți la secția culturală.
dr. Mihai Gropșian

Răspund cu plăcere invitației.
Mia Marian

Vă rămân îndatorat pentru atențiune și Vă felicit pentru fericita ideea de a reorganiza revista.

Dorel Dragneșcu

Doresc să fiu înscris in secția culturală a Asteii Bănățene. Mai figurez și in secția demografică a societății, dar de un an și mai bine această secție nu s'a intrunit.

Gh. Birăscu

Mă simt mișcat de grija ce o purtați destinului cultural al Banatului și mi s'a părut că regiunea această vă are pe d-voastră in fruntea preocupărilor de cultură, nutrinde însă de mult ferma credință,

REVISTE

„Gândirea” (Noembrie 1939.)

Tema principală a numărului este „Omul mussolinian”. Sub acest titlu Mariella Coandă publică un studiu asupra principiilor pedagogice fasciste. I. Petrovici semnează eseu „Vicisitudinile obiectivității științifice”. Poezii dau V. Voiculescu și Ștefan Baciu. Zoe Verbiceanu continuă publicarea studiului asupra poetului Francois Villon bogat ilustrat cu citate in traducere sau in originalul francez din opera „poetului sfârșitoarelor căințe”, cum îl numește autoarea studiului. Vlăcu Barna publică o serie de poeme din „Cântecul Pădurii”, alte poezii semnează Ion Potopin și Ion Țoltescu Văleni.

In Cronici, Nicolae Roșu demonstrează filiația marxistă a ideilor filosofului francez Henri Bergson. O scurtă cronică dă Niță Mihai despre „Experiență in moarte”. Cronică literară o scriu Septimiu Bucur și Ștefan Baciu, cea dramatică Ion Diaconu. Cronică mărunță și-a rezervat-o însuși d. Nichifor Crainic. Semnificativ e articolul final „Balcanul ortodox”.

„Lanuri” (Mediaș.)

Când te plimbi pe străzile acestui orașel al vinului bun și al fetelor frumoase (pe bicicletă), care este Mediașul — nu ți-ar veni in gând că între zidurile acesteia medievale trăiesc români amatori de scris și literatură.

Și totuși, revista „Lanuri” dovedește că e așa. In caetul pe care-l avem in față, George Popa și-a luat sarcina grea de a scrie despre „Literatura ardeleană de azi”. Mihail Axente semnează o „Povestire cu hoți și femei”, poezii publică Ion Moldoveanu, Ion Th. Ilea, I. O. Suceveanu, Teodor Scarlat și Dimitrie Dancu. Cronici scriu N. Ladmiss-Andrescu, George Mihail și alții.

(a. l.)

că in mijlocul atâtor încercări, fie de căpătuială personală, fie pentru satisfacerea unor ambiții cu nimic justificate, singură personalitatea d-voastră a rămas in lumina adevărului adevărat, sobră și plină de demnitate.

Grigore Bugarin

Subscriu umila mea adeziune, cu atât mai mult, cu cât am credința că înregimentându-mă alături de confrății mei, pentru una și aceeași sforțare spre mai bine, spre mai frumos, îmi servesc neamul și mândrul meu plaiu bănățean.

Mircea T. Bandu

Mă simt cu sufletul legat de frumoasa acțiune pe care Astra Bănățeană intenționează să o amplifice pentru ridicarea culturală a Banatului, la nivelul îndreptățit de posibilitățile lui de creație.

Const. Jaleș

Ințeleg să muncesc și pe mai departe cu entuziasm și devotament, fără rezerve de nici un fel, pentru realizarea scopului frumos pe care-l urmăriți prin reorganizarea revistei Luceafărul și a Editurii Asteii Bănățene.

Nicolae Ivan

A venit, cred, timpul ca „fruncea” să mai stea plecată in fața solidarității pe care o dovedesc celelalte provincii și cari, datorită acesteia, reușesc să producă ceva mai mult ca noi. La noi discordia a fost păcatul că nu am ajuns la un „ceva” pozitiv.

Ioan Pătășanu

D. colonel in rezervă Ionescu-Radu, și-a trimis adeziunea in versuri:
„Revistei ce-apare, cutez să-i prezec,
că fi-va, tot verde, ca bradul...”

Totodată propun înființarea unei rubrici in cuprinsul revistei, numită „gânduri din lumea ogoarelor” — unde condeee pure țărănești vor putea face afirmarea talentului lor și curajului țărănesc bănățean.

George Almăjan
Milcoveni

Ca simplu plugar bănățean, care pe lângă coarnele plugului mă îndelintnesc in mod modest și cu mănuierea condeiului, orin această reorganizare, eu văd o binevenită încercare de solidaritate ..

Petru Petrică
Cârnea

Azi la

CAPITOL

Radio

Vineri, 17 Noembrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI ȘI RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 12: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice; 12.10 Muzică variată (discuri); 13 Ora; Radiofonice; Sport; Diverse; 13.10 Concert de prânz, Orchestra Victor Predescu (voce: Petre Alexandru); 14 Radio-jurnal; 14.20 Continuarea concertului Orchestrei Victor Predescu; 15 Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații; **RADIO ROMANIA.** 19 Ora; Mersul vremii; 19.02 Poșta tehnică; 19.17 Concert de orgă, prof. Johannes Stadelmann: (Transmisie dela Biserica Evanghelică): Două corale de Max Reger; Preludiu și fuga în si minor de J. S. Bach; 19.40 Radio-jurnal in limba maghiară. **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI.** 19.50 Ce inseamnă o credință? de prof. Nicolae Iorga; 20.10 Cântecul popular: engleze: D-ra Nella Dimitriu; Const. Stroescu (voce); 20.40 Seara de opera: „Carmen”, operă in 4 acte de Bizet (Transmisie dela Opera Română).

Distribuția:

Carmen	Marie Snejina
Micaella	Evantia Costinescu
Mercedes	Rita Costescu
Frasquitta	Zoe Corfescu
Don José	N. Apostolescu
Escamillo	Edgar Istraty
Dancairo	Lucian Nam
Remendado	G. Stefanovic
Zuniga	George Marinescu
Morales	Aurel Borneanu

Conducerea muzicală: Alfred Alessandrescu. In pauza I (21.30—21.50): Radio-jurnal (I). In pauza II (22.30—22.50): Radio-jurnal (II); Sport. In pauza III (23.20—23.35): Jurnal pentru străinătate in limba franceză, germană, engleză și italiană.

RADIO BASARABIA

212,6 m., 1411,1 kHz., 20 kw.

14 Program muzical; 14.50 Radio-jurnal; 21 Program muzical; 22 Radio-jurnal.

Sâmbătă 18 Noembrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI ȘI RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 12: Ora; Cota Dunării și a barei Sulina; Sfaturi gospodărești și igienice; 12.10 Muzică variată (discuri). **RADIO ROMANIA.** 13 Ora; Radiofonice; Sport; Diverse; 13.10 Concert de prânz, Orchestra Jean Marcu; 14 Radio-jurnal; 14.20 Continuarea concertului Orchestrei Jean Marcu; 15 Spectacole; Știri artistice și culturale; Publicații; 18 Ora; străjerilor: I. Prof. C. Botezatu, din Comandamentul Străjii Țării: De vorbă cu străjerii. II. Corul Stolului Școlii Primare din Comuna Putna-Rădăuți. III. Lectura. IV. Orchestra Stolului Liceului „Marele Voievoz Mihai” din București; 19 Ora; Mersul vremii; 19.02 Cronică medicală; 19.17 De operetele lui Lehar (discuri); 19.45 Radio-jurnal in limba maghiară. **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI.** 19.55 Valori dezinteresate ale sufletului, de prof. I. Petrovici; 20.15 Cântecul popoarelor: spionole: D-na Nina Aurelina și Mircea Lezaș (voce); 20.45 Radio-jurnal (I); 21 Poșta Radio; 21.15 Concert simfonic al Soc. Filarmonică „Gh. Dima” din Cluj, dirij. de Mihail Jora: (Transmisie din Cluj, Sala Colegiului Academic „Regele Carol II: Uvertura la „Visul unei nopți de vară” de Mendelssohn; Suita clasică de Dinu Lipatti (sol pian: autorul); Chopin: a) Rondo op. 5; b) Două marsuri; c) Ftudiu (pian: Dinu Lipatti). In pauză (22.—22.15): Radio-jurnal (II); Sport; 22.15 Continuarea concertului simfonic: Preludiu și Fugă de J. S. Bach (instrumentație de M. Jora); Simfonia în sol minor de Mozart; 22.55 Muzică vieneză (discuri); 23.10 Muzică variată (discuri); 23.45 Jurnal pentru străinătate in limba franceză, germană, engleză și italiană.

RADIO BASARABIA

212,6 m., 1411,1 kHz., 20 kw.

14 Program muzical; 14.30 Radio-jurnal; 21 Program muzical; 22 Radio-jurnal.

TEATRUL COMUNAL

Sâmbătă, 18 Noembrie 1939, ora 8.30 seara.

OMUL DE ZAPADA

Comedie in 3 acte de A. de Herz
Direcția de scenă d. Emil Bobescu
Partea tehnică in colaborare cu d. Eugen Trucinsky

Ungaria la răscruce...

Nouă orientări politice în Bazinul Dunărean

Protocolul Roman — Linia maghiară „Maginot“

— Ancheta trimisului nostru special —

...mentele din ultimul timp și în războiul dintre marile puteri Europei, au produs radicale schimbări în topografia politică a țărilor din Bazinul Dunărean și din Balcani Peninsula balcanică considerată până acum ca focarul tuturor comploturilor a revoltelor care s'au sfârșit mai târziu prin războaie, începe să dea de cuminenție.

Sud-Estul Europei se conturează într-un grup de forțe: România, Jugoslavia, Turcia, Ungaria, Grecia și Bulgaria, care a făcut confesiunea de creștinism pe lângă pace și neutralitate. Acest grup — deocamdată în fază de inițiere — este urmărită și în Italia.

...nța de pace a țărilor care își caută refugiu sub scutul neutralității, mai mare decât litigiile ce au ridi-

cat baricade între ele. Pentru a salva această pace, Ungaria și Bulgaria, condiționându-și intrarea în bloc, au fost îndurmate să renunțe la politica lor intransigentă, și să-și amâne revendicările ce și le-au formulat până când situația va fi de așa natură încât unele pretențiuni să poată fi discutate la masa verde.

În asemenea condițiuni ideea unui bloc al neutrilor prinde tot mai mult cheag.

Pentru a contribui în mod real la cunoașterea stărilor din statele vecine și a sentimentelor de care sunt animate față de ideile ce frământă actualele Sud-Estul Europei, ne-am propus o serie de anchete chiar la fața locului, informând opinia publică românească de cele constatate.

Incepem cu Ungaria.

Presa făcându-se ecoul frământărilor opiniei publice, înregistrează noua orientare și nu e mirare dacă „Pesti Magyar Hirlap”, de pildă comentând discursul rostit de d. Silviu Dragomir la Arad, arată că „Românii și Ungurii din mijlocul mării germane și slave, au aveau unii de alții”.

Articolul de specialitate al colonelului Tombor Jenő, apărut în „Magyar Nemzet”, condus de eminentul publicist Pethő Sándor, a fost deadreptul senzațional. Numitul colonel vorbind de linia maghiară Maginot, susține urgența construirii de fortificații spre Rusia, Slovacia și Germania. În ceea ce privește fortificarea hotarelor dinspre România, colonelul Tombor constată: Divergențele dintre România și Ungaria în ultimul timp s'au ameliorat, cel puțin într-atâta încât, pentru un lung timp, Ungaria nu are motive de teamă din cauza vreunui atac din partea României.

Articolul menționat a avut și aprobarea cercurilor oficiale, deoarece în parlamentul maghiar, la discuția asupra bugetului apărării naționale, deputatul Bajcsi-Zsillinszky Endre, luând cuvântul a amintit de proiectul colonelului Tombor, „care corespunde necesi-

tății timpurilor de astăzi pentru apărarea frontierelor.”

În rezumat: cercurile oficiale și opinia publică maghiară nu-și ascund îngrijorarea provocată de vecinătatea incomodă a Germaniei și a Rusiei, recunoscând necesitatea apropiării de statele din Bazinul Dunărean, dintre cari România ocupă primul loc.

Asupra acestei probleme vom reveni în alt capitol.

ROMULUS P. ROȘU

Cețiți în numărul de mâne:

Problema apropierii comâno-maghiare

asa cum e privită de cercurile oficiale din Budapesta.

Ungaria se orientează

...tradițională” politică ungurească se bazează până mai ieri pe trei piloni: Germania, Italia și Polonia.

...romania cu cele trei țări și-a găsit o expresie concretă în alianțele încheiate cu fiecare în parte.

...ma tratatului dela Trianon, Ungaria s'arându-și amputate „drepturile sale scriptibile”, și neavând puterea de să-și asume pretențiunile sale față de România, Jugoslavia și Cehoslovacia, țări cheie în viața nouă pe baza principiului egalității, și-a legat rosturile și soarta de mării săi aliați, mizând totul pe axei Roma—Berlin, spre care și-a pus nădejdea revendicărilor sale.

...gerătoarea acțiune a Germaniei în Jugoslavia a temperat puțin entuziasmul său.

...sina de 14 Martie 1939 la Bratislava și își declară independența și neatârnată de cehi. Monseniorul Tiso roagă Hitler în ziua de 16 Martie a. c. ca să-și protejeze noului stat slovac, ceea ce a și acceptat.

...ca făcea parte din țările coroanei lui Ștefan, primul rege creștin al Ungariei recunoașterea independenței slovaciei către Germania, chiar și sub formă de „protectorat”, a creat un pericolos prece-

dent de știrbire a drepturilor „istorice” ale Ungariei de către marele său aliat.

Reacțiunea, deși într'un mod foarte atenuat, s'a produs prin presă. Cercurile politice din Budapesta nu și-au ascuns amărăciunea cauzată de noua întorsătură de lucruri.

Războiul dintre Germania și Polonia a încurcat apoi foarte mult socotelile maghiare, Ungaria fiind pusă în fața unei alternative grele: Germania sau Polonia?

Ungaria nu s'a decis pentru niciuna, optând pentru adoptarea unei atitudini de expectativă.

Regentul Horthy respingând pactul militar oferit de Hitler, prin care cel din urmă cerea dreptul de trecere a trupelor germane prin Ungaria, relațiile dintre cei doi aliați au ajuns la un punct critic.

În actuala conjunctură politică internațională, poziția Ungariei se rezumă la PROTOCOLUL ROMAN încheiat cu Italia, raporturile cu Germania nemai corespunzând unei alianțe sincere și reale. Cât privește Polonia, pentru moment orice comentariu este de prisos. Sub povara împrejurărilor neprevăzute, cercurile politice din Budapesta au fost nevoite să procedeze la o revizuire a politicii lor externe.

Linie maghiară Maginot spre Germania și Rusia

...ala Ungariei este azi un interesant de încrucișare a propagandei germane, de o parte, și celei anglo-franceze, de cealaltă parte.

...ele marilor magazine sunt împânzite de hărțile Germaniei, indicând toate direcțiile europene, din care ved de al 3-lea se aprovizionează, voind să demonstreze astfel că blocada economică anglo-franceză nu a reușit.

...aceste hărți sunt tolerate, dar nu se prea înghesue ca să le privească. De comentarii se ferește fiecare pentru că judecătoriile de urgență nu ce-i gluma. Într'o singură zi au fost făcute 17 înși pentru „palavrageală”. Aceste clădirile sunt lipite afișe prin care se este făcut agent ca să se păzească de palavrăgii și de cei ce răspândesc alarmante.

...ându-și propaganda anglo-franceză, unele hărți în care se înfățișează marile nave în caz că ar intra în marea de Germania și aceasta ar războiul: la Est românii până la

Tisa, la Sud jugoslavii depășesc mult râul Drava, iar la Nord cehoslovacii reintră în posesiunea vechilor poziții.

Opinia publică găsește cu greu puncte de rezim la această răscruce a politicii ungurești. Până și partidele se feresesc ca să-și precizeze atitudinea față de unii sau ceilalți dintre beligeranți. Exceptând coaliția guvernamentală, numai rasiștii militează pentru o politică alături de Germania. Dimpotrivă, cele mai multe grupări nu-și ascund resentimentele față de „aliatul” dela Nord-Vest, iar partidul micilor agrarieni duce o fățișă politică antigermană.

Vecinătatea Rusiei, a marit desorientarea, și în fața pericolului ce devine tot mai amenințător din cauza tendințelor imperialiste ale unor state, atențiunea maselor maghiare se îndreaptă spre Jugoslavia și în special spre România.

În aparență, raporturile ungaro-jugoslavice se află într'un stadiu mai avansat decât cele româno-maghiare, cu toate acestea o bună vecinătate cu România este preferată.

De ce s'a încercat mutarea fabricii de unelte agricole din Rusca-Montană la Timișoara

Dreptatea e de partea muncitorilor

Timișoara, 17. — Într'un număr trecut al ziarului nostru, am arătat cauzele ivirii conflictului între muncitorii din Rusca Montană și fabrica de unelte agricole din această comună, precum și dispozițiile date de către ministerul Economiei Naționale.

Arătasem atunci, că fabrica a demontat mai multe mașini și le-a transportat la fabrica de lanțuri din Timișoara, urmând să-și continue activitatea aici. Mutarea acestor mașini o motiva, că aici la Timișoara, vor lucra unelte pentru armată, ceea ce la Rusca-Montană nu se pot face.

Pe baza acestor motive, ministerul economiei naționale a dat autorizație fabricii de lanțuri din Timișoara, să-și mute uneltele de la Rusca-Montană.

Scopurile mutării fabricii dela Rusca Montană, sunt însă cu totul altele. Conducerea fabricii de lanțuri din Timișoara, știind că nu poate primi autorizația de mutare, dacă nu are un motiv serios și ca să poată aduce muncitorii din Rusca Montană la Timișoara, a indus autoritățile în eroare, spunând că dacă aduce mașinile la Timișoara, fabrică unelte pentru armată. În felul acesta se instala fabrica la Timișoara și muncitorii erau nevoiți să vie să lucreze, neavând încotro.

Iar în altă caz, îi era teamă, că dacă o parte din mașini rămân la Rusca Montană, muncitorii, care sunt specialiști, vor lucra unelte agricole și îi va face concurență.

Pentru a nu pierde nimic, nici muncitorii și nici câștigul, fabrica a încercat acest lucru, care a reușit pe jumătate.

S'a încercat apoi, ca să dea muncitorilor în chirie localul dela Rusca, cerând însă jumătate de milion lei, pe un

an, sumă fantastică, pentru camerele de care aveau lipsă muncitorii. Urmând să închirieze localul, conducerea fabricii a târăganat mereu încheierea formalităților, doar trece timpul, să se poată face mutarea la Timișoara.

Muncitorii, care sunt foarte mulți, fiind de multă vreme fără lucru, mai venind și iarna peste ei, sunt dispuși să accepte orice condiții, numai să rămână fabrica acolo, putând să-și continue lucrul, pentru a avea cu ce trăi.

Credem că *Exzellența* -Sa d. dr. Alexandru Marta, *Rezidentul Regai* al ținutului Timiș și *d. ing. Liviu Faur*, șeful *Regiunii VIII-a industrială*, se vor sesiza de cele relatate mai sus, urmând să încunoștințeze *ministerul Economiei Naționale*, pentru a dispune ca acești muncitori să fie îndreptățiți.

Chemarea muncitorilor este de a se supune autorităților competente și a rezista în fața conducerii fabricii, căci dreptatea este de partea lor și trebuie să învingă.

Modificarea legii speculei

București, 17 (SIR.) — La Ministerul Economiei Naționale se lucrează la un decret lege, prin care se vor aduce o serie de modificări actualei legi a speculei, măsuri cari se vor pune imediat în aplicare. Decretul lege urmează să fie sancționat de Suveran chiar astăzi.

Acțiunea Frontului Renasterii Naționale contra speculei

Frontul Renasterii Naționale, mișcarea de solidaritate a poporului și organism prin care se formulează și se ajunge la soluțiunea revendicărilor cetățenești și profesionale, reprezentând voința publică românească, a trecut la studiul problemei speculei, una dintre chestiunile care interesează de aproape masele cu venituri modeste și populația nevoiașă. F. R. N. colaborează în această privință cu guvernul, al cărui șef arăta la marea întrunire de la Cluj, că se va face totul cu puțință pentru ușurarea traiului populației în nevoie.

D. Giurescu, ministrul F. R. N. a avut o importantă consfătuire cu reprezentanții negustorimii. S'a instituit o comisie care va studia în cât mai scurt timp cu puțință chestiunea prețurilor, după care se va propune guvernului măsuri de ordin practic.

Faptul că F. R. N. a început această acțiune, este o întemeiată nădejde că soluționarea totală a problemei speculei nu va întârzia și că eforturile atât de active de până acum ale guvernului, primind colaborarea cetățenească a F. R. N., vor fi încununete de succes. În adevăr, se simțea necesitatea ca și publicul consumator să dea concursul, pentru urmărirea și reprimarea acțiunilor cu caracter de speulă, dat fiind că fără acest concurs, erau firește cazuri de contravenții care puteau să scape unui control, ori cât de vigilent ar fi fost din partea autorităților. Nu se poate trimite în fiecare prăvălie un reprezentant al controlului administrativ, care să asiste la toate cumpărările. Este evident deci că însuși consumatorul trebuie să facă un control al prețurilor sesizând autoritatea de neregulie constatată. D. prim ministru C. Argetoianu a făgăduit după cum se știe, că orice plângere din partea cetățenilor, va fi cercetată și soluționată.

Iată de ce, vedem în hotărârea F. R. N. de a colabora la reprimarea speculei, o trezire a conștiinței cetățenești și o afirmare a voinței publicului de a da autorităților tot concursul, fără de care o soluționare desăvârșită a chestiunii prețurilor, nu era posibilă.

Chestiune complexă, această problemă a menținerii prețurilor, dar și necesitate vădită a masei populare; este evident că negustorii vor răspunde cu omenie, și mai ales cu fapte, la apelul făcute de F. R. N. la patriotismul lor, o armonizare a intereselor comerciale cu ale consumatorilor, intrând în cadrul solidarității întregii populații, solidarizare care este imperativul clipei de față.

Mica publicitate

Aviz

Se caută un vânzător căsătorit la Cooperativa de consum „Sinergiana” cu brevet de beuturi nelimitat din com. Sinergiu jud. Timiș-Torontal. Salariu de la 2000—3000 lei lunar, locuință cu grădina.

Garanție în numerar sau ipotecă. Postul liber se poate ocupa imediat. Informațiuni la Cooperativă.

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea au le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau aviz telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II, Piața Traian 2, etaj L 2.

De închiriat o cameră și bucătărie într'un souterain modern, în apropiere de Piața Unirii, la 1 Decembrie. L, Str. Aurel C. Popovici 10. (Din Bul. Tache Ionescu.)

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „DACIA” caută vânzători de ziara. Doritorii a se prezenta de urgență la administrația.

Domnișoara caută post de la ora 2—7—9 în orice birou, fabrică sau avocațial, cunoscând mașina de scris, posedând și limba germană și franceză, pretențiuni foarte moderate. Adresa: Dumitra Simidan, III, Str. Mitropolitul Varlaam 9.

Concursul grâului și al porumbului la Lugoj Plugarii premiați. Realizările Camerei de agricultură

Lugoj, 17. — Camera de agricultură din localitate, pășind la realizarea înaltei dorinți a M. S. Regelui de a permenetiza serbarea recoltei a fiecărui an, ca și premierea agricultorilor, a distribuit și în anul acesta, premii pentru cel mai frumos grâu și porumb recoltat de pe cuprinsul județului Severin.

Solemnitatea distribuiri premiiilor s'a desfășurat cu o deosebită solemnitate în sala teatrului orășanesc, în prezența dlor: col. Panait Boitan prefectul județului președinte al comisiei, ing. insp. gral V. Velican deleg. Ministerului de Agricultură și Domenii, Ioan Lupu președ. camerei, Ing. insp. Chimacovici directorul camerei și organizatorul concursului și al expoziției. Ing. insp. I. Mihăileanu, col. Cernău, V. Popescu, Ing. Raetchi, ing. insp. Luca, dr. Groza medic primar veterinar, ing. Silaghi, a reprezentanților presei a unui numeros public din localitate și din satele învecinate.

Serviciul divin a fost oficiat de p. Mihăiță Jigorea, iar răspunsurile au fost date de corul „Progresul” sub conducerea dlui Ion Lăzărescu. A urmat Imnul Regal executat deasemeni de corul „Progresul”. Seria cuvântărilor este deschisă de părintele Jigorea, care a arătat însemnătatea zilei. Urmează apoi

D. I. Mihăileanu, directorul școlii de agricultură, care a arătat și prezentat lucrările tehnice a concursului, accentuând că la o muncă mai asiduă și în condițiuni tehnice bune, trebuie să aibă și o recoltă mai bună. D. deputat Avram plugar din frunțașă comună Sacul, cere conducătorilor agriculturii severinene îndeplinirea tuturor nevoilor țăranilor.

D. Ioan Lupu președintele Camerei de agricultură precizează deosebitul interes ce a pus Camera de agricultură, în colaborarea prețioasă a membrilor consilierii și a dlui Ing. insp. Chimacovici directorul camerei, pentru răsplata ce constituie un adevărat imbold și o dragoste nouă de muncă nemăsurată pe terenul agricol.

D. Col. P. Boitan prefectul județului, președintele comisiei accentuează că aceste concursuri anuale pentru grâu și porumb a pornit din înalta inițiativă a Regelui Plugar al M. S. Regelui Carol al II-lea (Sala ovaționează), stabilind astfel o recompensă binemeritată pentru agricultorii întregii țări.

Di Ing. insp. gral V. Velican, spune că hotărârea guvernului pentru premierea plugarilor merituși și harnici asigură prosperitatea și fericirea Patriei.

PREMIANȚII CONCURSULUI GRĂULUI

A urmat apoi distribuirea premiilor, a acelor agricultori, cari au întrunit un număr mai mare de puncte prevăzute de concurs, atribuindu-se astfel:

Școlii de agricultură din Lugoj 8000 lei și medalia de argint și diplomă, Albulescu Coriolan din comuna Nevrincea 5000 lei, medalie de argint și diplomă, Trifu Gabriel (Târgoviște) 5000 lei și medalie, Manole Alexa (Jupa 3000 lei, medalie de bronz și diplomă.

Pentru categoria proprietate mică: dl. Blaș Dumitru comuna Răchita 3000 lei și medalie, Petric Vasile idem., apoi câte 2000 lei, medalii de bronz și diploma agricultorilor: Oprescu Ion-Sintești, Galetaru Toma-Țela, Gașpar Gh. Țela, Jurma Simion-Margina, Jurj Cornel-Bujor, Bejenariu Zenovie-Bujor, Lucaci Ioan-Făget, Receanu Ioan-Sălha, Novăcescu Vasile-Coștei, Boariu Simion-Obreja.

Astfel s'au acordat 5 premii și 11 mențiuni achitându-se în total 47.000 lei, înmânându-se 5 medalii de argint, 10 medalii de argint, 10 medalii de bronz și 16 diplome.

PREMIANȚII CONCURSULUI PORUMBULUI:

S'a acordat premiul dlor: Blaș Dionisie-Răchita, Ioan Avram-Sacul, iar mențiune dlor: Bejenariu Dumitru-Bujor, Istvan Vasile-Sacul.

Pentru categoria proprietate mică se acordă premii dlor: (în ordinea punctelor obținute) Receanu Ioan-Sălha, și Balaci Ioan-Gruni, mențiuni se acordă: Ioan Lucaci-Făget, Nicolae Iacobescu-Băsești, Ion Oprescu-Sintești, Iosif Iotcu-Birchiș, Solomon Budariu-Jena, Iosif Bocșan-Valeaboului, Nicolae Sucu-Boldur, Petre Drăghina-Tincova, Simion Boariu-Obreja, Cuzman Cădariu-Țela, Ștefan Abrozie-Țela, Afion Pocrean-Căvărhan, Nicolae Popovici-Ieșelnița, Valeriu Munteniu-Coștei, Toma Cornea-Sacul, Victor Zimbrea-Jdioara, Toma Galetaru-Țela, Gheorghe Gașpar-Țela, Alexandru Ocoș-Căpălăș, Simion Borlovan-Coștei, Dumitru Lupea-Jena, Gh. Ciologariu-Nevrincea, Simion Jurma-Margina, Vasile Povian-Răchita, Crăciun Traian-Jdioara, Crivineanțu-Jdioara, Petre Bocșan Valeaboului, Prestenariu-Jupalnic, Ioan Surdu-Căvărhan.

S'a distribuit în total suma de 88.000 lei din partea Ministerului și lei 5000 din partea Camerei de agricultură. Cinci agricultori mici, vor lua parte și la concursul general pe țară din 19 Noembrie.

A urmat apoi vizitarea expoziției în sala teatrului și dela Camera de agricultură, care a plăcut vizitatorilor, aducându-se laude conducătorilor Camerei și în special organizatorului Ing. insp. Chimacovici.

La orele 13 a avut loc o masă comună.

DIN BUTENI—ARAD

— UZINA ELECTRICĂ. Tot în acest loc, acum o lună, arătam că în frunțașă comună de pe valea Crișului, Buteni, din inițiativa particulară și a organelor administrative s'a luat hotărârea construirii unei uzine. Comuna contribuie cu suma de un milion și trei sute de mii, iar restul până la două milioane, va fi completat de acționari care s'au și grăbit a face aceasta.

În ziua de 11 Nov. a avut loc adunarea generală a viitorilor acționari, care și-au ales un comitet de conducere, care până la terminarea acestei mari lucrări, este împuternicit să ia orice măsuri pentru aducerea la bun sfârșit a acestei mari opere de civilizație. Acest comitet va lucra de comun acord cu d. inginer Șincăi, care și-a luat obligația pentru partea problemei tehnice a lucrării. Dacă uzina electrică și iluminatului pe valea Crișului, până în prezent, era o chestiune de viitor, astăzi, este o înfăptuire pentru care locuitorii de pe valea Crișului alb trebuie să mulțumească comunei Buteni. Laudă inițiativei care a plecat din sânul intelectualilor comunei Buteni și locuitorilor acestei comune, care înțeleg să nu mai persiste în starea de neînțelegere de până acum.

— O SĂRBĂTORIRE. Intelectualii din Buteni, au sărbătorit printr'un banchet pe Sf. S. părintele Iuliu Bodea, fost preot al parohiei III ortodoxe din Buteni, timp de 45 ani. Cu această ocaziune au rostit toasturi P. Sa protoereul St. Lungu pentru preoții din tract, S. Sa. părintele I. Cosma în numele prietenilor, dr. I. Bârsan a toastat în numele admiratorilor, iar în numele enoriașilor a vorbit dr. Al. Horga. În numele populației minoritare din localitate a vorbit părintele G. Kucsy c preot rom.-cat. A răspuns tuturor sărbătoritului, care foarte mișcat a mulțumit pentru recunoștința ce i-a arătat.

IMPORTANT PENTRU TETERIȘTI

București, 17 (SIR.) — Prin rezoluție ministerială s'a aprobat ca tot t. t. r. promoția 1933—38 inclusiv, nereușiți la examenul de sublocotenent rezervă precum și cei respinși din cauză de boală sau neachitare de taxe, să fie admiși la proba de toamnă a acestui an. Examenul va avea loc la 20 Noembrie crt. Aceiași dispoziție se aduce și la cunoștința absolvenților școlilor de ofițeri de rezervă de geniu.

MAINE
TRAGEREA TRANSEIVERZI
ALOTERIEI DE STAT
 Nu neglijați
 câștigurile la câștigurile de

Scurte telegrame externe

Roma, 17 (Rador.) — Răspunzând la cererile unui grup de studenți, aduși în fața palatului Venetia, cu ocazia deschiderii cursurilor universitare d. Giurini a declarat între altele: Pregătirea să studiată în toată liniștea și cu liniștea, ca totdeauna, după obiceiul și ca măsură de precauție, țineți lângă carte. Pacea Italiei este o pace timidă, ci o pace înar-

Londra, 17 (Rador.) — Ministrul Poștelor anunță, că cu începere de azi pot fi utilizate legăturile cu țările cu care există contact telefonic. Pentru particulari sunt permise convorbirile telefonice, cu auto-cenzurii, cu Belgia, Franța, Olanda, Italia, Luxemburg și Elveția. Convorbirile vor trebui să fie în limbile engleză sau franceză.

Paris, 17 (Rador.) — În cercurile bine informate se afirmă, că negocierile dela Madrid, în vederea încheierii unui nou acord comercial franco-spaniol, ar fi aproape terminat și că semnarea acordului ar fi iminentă.

Madrid, 17 (Rador.) — Miercuri dimineașă la Madrid negocieri comerciale anglo-spaniole. Misiunea a fost primită de ministrul afacerilor străine, al Spaniei, în prezența ambasadorului Marelui Regat.

Amsterdam, 17 (Rador.) — Agenția Reuters transmite: Ca nouă dovadă a războiului ce s'a produs în Olanda, canalul Ymuden, dintre Amsterdam și orașul Nordului, a fost deschis Miercuri pentru trafic.

Londra, 17 (Rador.) — Dat fiind că Chamberlain nu se poate prezenta la ședință, declarația săptămânală va fi citită Joi, de sir John Simon, ministru de externe.

HALLIN, 17 (Rador.) — „Ștefani“ anunță: O escadrilă de avioane sovietice a scăpat de o furtună care a izbucnit în golful finlandez, a fost silită să aterizeze în apele portului Paldiski, unde aparatele au suferit avarii. Două avioane lipsesc.

Londra, 17 (Rador.) — D. Eden, ministru de externe și reprezentanții domeniilor, cari au vizitat timp de o săptămână frontul din Franța, au revenit Miercuri la Londra.

Londra 17 (Rador.) — Ștefani anunță: Se desminte oficial că guvernul sovietic ar fi dat instrucțiuni pentru reținerii trupelor britanice dela Shanghai.

Barcelona, 17 (Rador.) — Ultimele rapoarte arată că numărul morților în incendii catastrofale dela Lagunillas se ridică la o mie.

București, 17 (Rador.) — Dr. Oscar Bernheim, întemeietorul helioterapii, a încheiat Miercuri noaptea din viață, în vârstă de 71 ani.

București, 17. (Rador.) — Agenția Haas și Sonnet comunică: Guvernul ungar va încerca de agitație prin toate mijloacele cari îi stau la dispoziție, căci agitația este azi înaltă trădare, a declarat d. Caxeras ministrul de interne. Guvernul va face tot ce-i stă în putință pentru a pune capăt unei agitații viclene, care este în mod straniu, metodele folosite de grupul comunist din Ungaria, a declarat ministrul, făcând aluzie la recentul atac al hangeriților.

Salariații publici solidari în jurul Frontului Renașterii Naționale

D. C. Giurescu, ministrul organizării F. R. N. la Federația generală a asociației profesionale de salariați publici. Insufletita manifestație dela sediul federației

București, 17. (Sir.) — D. Constantin Giurescu, ministrul organizării Frontului Renașterii Naționale, în dorința de a se informa despre toate problemele ce interesează viața factorilor de producție, încadrați în F. R. N. ca și despre forța de organizare a fiecărei asociații profesionale, a binevoit să viziteze aceste asociații. După vizita făcută confederației asociațiilor de profesioniști intelectuali din România, d. ministru Giurescu a vizitat aseară Federația generală a asociației profesionale de salariați publici. La sediul federației din Capitală s'a ținut cu acest prilej, într'un cadru festiv, o ședință solemnă. Au rostit cuvântări d-nii Stancu Brădișteanu, președintele federației, Al. Schina, deputat și I. A. Enescu, fost subsecretar de stat la finanțe, cari au mulțumit d-lui ministru Giurescu pentru solitudinea arătată funcționării statului, asigurându-l totodată că și deaci înainte, funcționarul român va ști să-și facă datoria până la capăt.

Cuvântarea d-lui ministru Giurescu

Primul meu cuvânt va fi unul de mulțumire, pentru asigurarea atât de categorică dată de președintele dvs. în cece privește sentimentele de care corpul sa-

lariaților publici este insufletit pentru Frontul Renașterii Naționale. Ea nu face decât să confirme atitudinea dvs., așa de hotărâtă din primul moment. Am văzut în această aderare unanimă semnul unei satisfacții pe care a resimțit-o întregul corp de salariați publici, de a vedea închizându-se o epocă pe care nu o voi judeca astăzi, fiindcă judecata o s-o hotărască mai târziu cei cari, fără pasiuni și resentimente, vor fi în măsură s'o facă, dar care pentru dvs., cel puțin, a avut și o latură din cele mai puțin plăcute. Continuând, d. ministru Giurescu a spus: Frontul Renașterii Naționale se bizuie pe sprijinul dvs. și vă socotește printre sprijinitorii hotărâți și devotați ai lui. F. R. N. înseamnă o mișcare de ordin spiritual, sufletească, înseamnă și un organism politic. D. ministru Giurescu a arătat apoi, că Frontul Renașterii Naționale are și sarcina de a asculta doleanțele și că va dovedi o largă înțelegere a tuturor nevoilor. În încheiere, d. ministru Giurescu spune: Vă mărturisesc că ședința de astăzi seară m'a impresionat. Am să cercetez cu toată atențiunea doleanțele dvs. Voi face raport către cei cari sunt chemați să hotărască și vă asigur că în cece privește F. R. N., veți găsi locul pe care îl meritați.

Voi aplica ce a spus d. prim-ministru: voi asculta nevoia, voi semnală abuzul

Prudență și discreție

În toate țările, și cele aflate în stare de război și cele neutre, conducătorii recomandă tuturor să păstreze cea mai desăvârșită discreție asupra tuturor faptelor, operațiilor și lucrărilor în legătură directă ori indirectă cu apărarea națională.

Documentele războiului trecut, strânse în toate țările, au dovedit că rău a făcut în multe țări limbușia unor civili ori militari în misiuni speciale, cari vorbeau cu ușurință în fața oricui despre lucruri pe cari nu trebuiau să le știe decât cei inițiați.

Scriitorul militar francez Boucar arată cu date oficiale rolul femeilor aventuriere în asemenea ocazii, rolul sinistru care a costat mii și mii de vieți omenești și pagube materiale incalculabile.

Sub diferite pretexte și la adăpostul unor nume false și profesii imagi-

nare, ele se făceau invitate în familii, la recepții, la ambade, pretutindeni unde puteau recolta știri folositoare scopului lor inavubil.

Să luăm aminte și experiența altora să ne serve de învățătură.

Toți să urmeze pilda statornicității pretutindeni: nu vorbiți fără rost; nu faceți pe „bine informatul“ în chestiuni cari privesc interesele țării și neamului românesc; atrageți atenția cunoștințelor și prietenilor voștri să respecte aceeaș lozincă: tăcerea și discreția!

Este și o chestiune de prudență, pentru că autoritățile din toate țările sancționează nu numai pe cei din afară, interesați să afle anumite secrete pe care le are fiecare stat, dar și pe supușii țărilor respective cari nu știu să-și țină gura.

Prudență și discreție, deci!

„Finlanda vrea să trăiască în pace cu Rusia“

Declarațiile făcute de șeful delegației dela Moscova reprezentanților presei streine

HELSINKI, 17 (Rador.) — Delegația finlandeză a făcut un raport d-lui Kallio, președintele republicii, asupra mersului negocierilor cu U. R. S. S. Ministrul de externe, d. Paasikivi, șeful delegației a declarat ziaristilor străini, că ultimele negocieri au durat 12 zile, deoarece trebuia ca ele să fie întrerupte din cauza festivităților organizate cu prilejul aniversării revoluției sovietice. Numai câteva chestiuni de amănunt au fost rezolvate prin scris. Atmosfera a fost tot timpul cordială și corectă.

Niciuna din părți n'a declarat nego-

cierile rupte, deși nu se știe încă dacă și când vor fi reluate convorbirile.

Din amândouă părțile s'a arătat dorința de a se ajunge la o soluție totală. O soluție parțială nu este posibilă actualmente, dar fiind că toate chestiunile formează un tot inseparabil, deși nu s'a realizat un acord asupra celor mai multe dintre ele.

Dață s'ar fi încheiat un acord de ansamblu, a terminat d. Paasikivi, el ar fi fost urmat de un acord economic. Finlanda vrea să trăiască în pace cu Rusia. Măsurile luate de Finlanda sunt de natură defensivă.

și nedreptatea și voi cere să se ia măsuri în acest spirit înțeleg să mă despart de dvs. și sunt sigur, că înțelegând și prețuind sinceritatea cu care v-am vorbit, veți da sprijinul dvs. în forma hotărâtă pe care a manifestat-o președintele Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici, fiindcă astfel lucrați pentru ridicarea țării, pentru asigurarea viitorului ei și pentru mulțumirea Regelui Carol al II-lea! (Aplauze unanime).

TELEGRAME INTERNE

MAX AUȘNIT ȘI-A CERUT INTERNAREA ÎNTR'UN SANATORIU.

București, 17 (SIR.) — La cabinetul X instrucție au continuat ieri cu intensitate cercetările în legătură cu afacerea Max Aușnit. A fost audiat îndelung fostul „magnat al tierului“, iar după aceea a fost confruntat cu Iosif Aronovici și ceilalți cinci colaboratori ai săi cari fuseseră la dispoziția instrucției. Inculpatul Max Aușnit a făcut o nouă cerere de internare în sanatoriu, pe care primul procuror a maintat-o medicului legist spre cele legale.

INSTRUCȚIUNI REFERITOARE LA VERIFICARILE FISCALE

București, 17 (SIR.) — Ministerul finanțelor a trimis o circulară cu instrucțiunile privitoare la modul cum să se facă verificările fiscale la întreprinderi. Vor fi două verificări obligatorii anual. Până la 15 Decembrie se va face verificarea tuturor întreprinderilor pentru plata impozitului mobilier dela 1 Aprilie din 1935 până azi.

IARNA A ÎNTARZIAT...

București, 17 (SIR.) — În regiunile muntoase iarna a început anul acesta mai târziu ca de obicei. Stațiunea meteorologică Sibiu anunță un ger de minus un grad în primele ore ale dimineții. La Predeal temperatura e foarte scăzută: ea a boborât aseară până la 2 grade La București toamnă prelungită. Atmosfera liniștită, nopți răcoase.

SPECULANȚI CONDAMNAȚI

București, 17 (SIR.) — Comisiunea permanentă a speculei, întrunită ieri a condamnat pe comercianții din Capitală astfel: N. Marin „Consumul Paradis“, Str. Academiei, la 30.000 lei odată, că a vândut carne la preț de speculă, și cu alți 30.000 lei pentru că a vândut mărfuri majorate pe preț ilicit. Tot cu câte 30.000 lei au fost amendați comercianții Malek Palenghian și Souren Palenghian din calea Văcărești 13 și 29. Au mai fost amendați o serie de comercianți cu câte 100—5000 lei.

TROFEELE VĂNĂTOREȘTI SCUTITE DE TAXE DE EXPORT

București, 17 (SIR.) — S'a făcut cunoscut vâmlor că trofee de vânătorești de orice fel ca: blăni de lup, vulpi și urs, netăbăcite, coarne de cerb, picioare de capră neagră etc., aparținând vânătoreșilor streini, care dovedesc cu mențiunea pe pașaport că au intrat în țară cu armele lor, în scop de vânătoare, sunt scutite la eșirea lor din țară de orice formați de export și taxe de export.

ECONOMICE

Cea mai rentabilă ocupație: creșterea porcilor

Organizați-vă în cooperative — Vaccinați animalele — Inființați stațiuni de simultanizare

Faptul, că animalele au azi un preț mult mai urcat decât cerealele, e îndeobște cunoscut.

Această diferență între cereale și animale în țara noastră s'a observat dela anul 1924 incoace, și faptul acesta a determinat zootehniștii noștri să propună transformarea cerealelor în animale, adică zootehnicizarea agriculturii. Ei au luat proporția următoare: 1 kg. de porumb (să luăm prețul de azi) costă 4 lei, cu 5 kg. de porumb produci un kg. de carne, îngrășind porcul de rasă York, iar kg.-ul de porc greutate vie se vinde azi pentru export cu 38 Lei.

Iată importanța industrializării cerealelor.

Ca urmare acestei teorii bine documentate populațiunea din Banat a început încă în anii 1927—1931 o creștere intensă a porcilor, când deodată în anul 1932 ne-am trezit, că această ramură de ocupație nu mai este rentabilă.

Ce s'a întâmplat și care este situația astăzi?

Creșterea porcilor în 1932 nu a fost rentabilă din două motive: 1. lipsa de deusee și 2. mortalitatea animalelor, provenită din cauză boalelor contagioase.

Lipsa de deusee s'a ivit în urma restricțiilor puse exportului românesc de către Austria și Cehoslovacia cari erau pe vremuri aproape unicele piețe de desfacere.

Austria a contingentat marfa românească, impunând numai greutatea de valută.

Aceste greutăți n'au fost decât temporale, tranzitorii, pentru că, nici o țară nu se poate îngrădi când este vorba de marfa românească, mai bună calitativ și mai ieftină. Apoi de atunci situația s'a și schimbat, avem convențiunea cu Italia, Palestina și mai recent cu Germania, Cehia, spre care gravitează aproape întreg exportul de porci din Banat.

DESPRE EPIZOTII ȘI DESPRE VACCINARI.

Deci lipsa de deusee, frica că nu am avea cui vinde animalele noastre, nu poate să fie un motiv astăzi ca noi să nu creștem animale.

Mai serioasă este a doua problemă, mortalitatea animalelor în urma boalelor contagioase.

Chiar în timpurile de azi mai auzim agricultori, plângându-se, că nu cresc porci de frica boalelor contagioase.

Să vedem care sunt boalele contagioase de care se teme agricultorul și cari au produs mortalitatea în 1932.

Febra aftoasă (boală de gură și unghii) a făcut intradever în 1932 ravagii. A murit numai în județul Timiș-Torontal de această epizotie 1054 bovine și 2146 porci, dar ea apare numai periodic.

Lăsând la o parte descrierea acestei epizotii de care mă voi ocupa în alt număr, țin să amintesc că dela 1932 incoace boala a apărut la noi abia în anul 1938, deci dispărea pentru un timp, ca să reapară din nou.

Afară de această până când în 1932 avea un caracter malign, în anii 1938—1939 a apărut cu un caracter benign, adică fără să producă nici o mortalitate.

Febra aftoasă s'a stins deja cu desăvârșire în județele Timiș-Torontal, Caraș și Severin, fără ca să producă pierderi, mai serioase.

Deci febra aftoasă nu poate să fi un motiv ca noi să nu ne ocupăm de creșterea porcilor. La fel stăm cu pesta porcină și rugetul sau brânce porcilor nu mai există astăzi sau mai bine zis n'ar mai trebui să existe nici pesta porcină — nici ruget.

În plasa Vinga nu s'au semnalat în anul curent nici una din boalele de mai sus.

Contra ambelor epizotii ne putem apăra prin vaccinațiuni preventive. Români, nu lăsați nici un porc nevaccinat!

Contra rugetului se execută serovaccinare preventivă cu serovaccin procurat dela Facultatea de medicină veterinară din București. Operațiunea este sigură și ieftină.

Simultanizarea antipestoasă preventivă este la fel sigură, însă mai costisitoare, căci serul se dozează după greutatea porcului.

STAȚIUNI DE SIMULTANIZARE

La vaccinările contra pestei porcine ne izbim de un inconvenient: aceste vaccinări nu se pot executa în comună decât dacă pesta este declarată.

Ce a făcut însă populația din Banat ca totuși să se apere contra acestei boale atât de răspândită?

A înființat așa numitele stațiuni de simultanizare.

Un grajd la o distanță de cca 2 km afară de comună, construit și divizat pentru adăpostirea a 100—300 porci. Porcii se introduc în stațiune la vârsta de 2—3 luni, unde stau 30 de zile. Se vaccinează în acest timp contra pestei și contra rugetului și după o lună se schimbă cu alții, așa că toți porcii din comună se pot vaccina preventiv contra ambelor boale.

În plasa Vinga sau ridicat 14 stațiuni de simultanizare până în prezent.

Nu trebuie să existe nici o comună românească fără stațiune de simultanizare.

Deci nici pesta porcină și nici brânca nu mai poate fi motiv pentru care să nu creștem și să nu îngrășăm porci.

INFIIŢAȚI COOPERATIVE!

Trebuie să mai stăruim asupra importanței cooperativelor pentru crescătorii de animale. Valorificarea animalelor și a produselor animale, se face mai sigur, mai ușor și mai convenabil prin cooperatie.

În unele comune și astăzi se vinde laptele cu 2 lei litru. Organizați însă în cooperative, agricultorii pot realiza preț mai convenabil prin valorificarea produselor lapteului. Așa, anul trecut, cooperativa din Merțișoara a realizat 3½ lei pentru 1 litru de lapte, valorificând untul pe piața din Timișoara, plus laptele desmântănit, care-l întrebuințează pentru hrănirea porcilor. Căci o creștere a porcului York nu se poate închipui fără lapte.

Nu voi descrie toate avantajile ce le au cooperativele la exportul animalelor, țin însă să amintesc că în cele mai multe comune românești lipsesc aceste cooperative, atât de necesare pentru viața noastră economică.

Când scriu despre importanța industrializării cerealelor, înțeleg deci că populațiunea, pe lângă cultivarea cerealelor, să se ocupe și de creșterea vitelor, care este astăzi o ramură de ocupație rentabilă.

Acele regiuni și comune cari se ocupă pe lângă cultivarea cerealelor cu animalicultura sunt mai întărite, d. e. comuna Variș, care exportă anual cca 300 vagoane porci a devenit una dintre cele mai bogate comune din Banat.

Frați români, ocupați-vă cu creșterea în special a porcilor.

Dr. Ioan Bogdan
Medic veterinar primar.

SPORT

La 22 Noembrie încep cursurile de perfecționare a arbitrilor

În ultima ședință a Comisiei Districtuale a arbitrilor s'au adus importante hotărâri, dintre cari publicăm următoarele:

Se ia act de aprobarea dată de Biroul Federal d-lui arbitru Marton, de a întrebuița numele de Martin în relațiuni sportive.

Se citează pentru proxima ședință următorii domni arbitri: Martin Adalbert, Cristețiu Pavel și Schwartzmann Armin.

Domnul arbitru Aronovici este rugat a se prezenta la ședința Comisiei Districtuale de Football din 21 crt.

Comisia ia act de declarația d-lui arbitru Juhász din care se constată, că numitul n'a putut conduce jocul Fratelia—Banatul la care era delegat, deoarece a trebuit se plece din localitate la înmormântarea unei rude apropiate și prin faptul, că a făcut toate demersurile posibile ca să fie înlocuit, conducerea jocului n'a suferit. Se absolvă dela orice penalitate.

În urma dispozițiilor date de C. C. A. București, publicate în Rombol No. 95, C. D. A dispune:

a) Toți d-nii arbitri și elevii cursiști sunt obligați să-și procure Reg. Arb. și Reg. Joc. — ediția nouă — pentru care vor depune costul acestor 2 exemplare 50 lei la d. A. Chicin cel mai târziu până la data de 22 Noembrie a. c.

b) Cu începerea zilei de 22 Noembrie 1939 vor începe cursurile de iarnă pentru improspătarea cunoștințelor profesionale ale arbitrilor la care vor lua parte fără excepție toți d-nii arbitri, cunoscând că, în caz de neprezentare și lipsă nejustificată vor suferi rigorile art. 103 din reg. arb.

Cursurile vor avea loc în localul districtului în fiecare Miercuri orele 19 și vor fi ținute de d. arbitru A. Chicin, membru C. D. A.

LICEUL INDUSTRIAL TIMIȘOARA

LICEUL INDUSTRIAL ARAD

După victoria asupra Liceul de construcții din Timișoara, Industrialii primesc vizita Industrialilor din Arad.

Matchul va avea loc Duminecă 19 Noembrie, arena Banatul, ora 15.

Rugăm pe toți binevoitorii de a participa la acest match, intrarea fiind liberă.

Caleidoscop sportiv

Rejucarea matchului de cupă dintre Olimpia și FC Carpați a fost amânat pentru primăvară.

Cu ocazia partidei Berlin—București, Comitetul Olimpic român a invitat la București pe d. Tschammer v. Osten fuereul sportului german.

Atacul selecționatului Berlinului va fi condus de Berndt, goal-gatterul german.

Forma slabă de Duminecă a lui Bindea se datorește faptului că înainte de match i-au dispărut ghetetele de football și a fost nevoit să se prezinte pe teren în ghetete civile.

Stafeta de brasse a clubului „Hellas” din Magdeburg a obținut un nou record pe distanța de 4×200 m cu timpul 11:17.3 min.

Turneul de hockey pe gheață dela München a fost câștigat de clubul L. F. C. din Praga.

În clasamentul campionatului de football al Vienei conduce W. S. C. cu 7 puncte.

Campionatele mondiale de patinaj viteză pentru domni se vor desfășura la Stockholm în zilele de 17 și 18 Februarie 1940. Suedezii speră că cu toată incurtură internațională, federațiile de specialitate își vor trimite concurenții la aceste jocuri de iarnă ale Nordului.

Von Cramm, celebrul tennismann german, care nu de mult a optat pentru cetățenia suedeză, s'a reîntors în Germania pentru a satisface serviciul militar.

La campionatele japoneze de înot, disputate zilăle trecute la Tokio în bazin acoperit s'au obținut următoarele rezultate excelente: 100 m liber: 1. A. 2:10.5 m, 2. Miamoto 2:14.4 m, 400 m liber: 1. Amano 1:48 m, 2. Takahashi 4:48.2 m, 800 m liber: 1. Amano 10:01.6 m, 2. Takahashi 10:10.6 m, 100 m brasse: 1. Hamuro 1:12 m, record japonez, 2. Furukava 1:15.2 m, 200 m brasse: 1. Hamuro 2:42.6 m, 2. Aura 2:47. 100 m spate: 1. Kvima 1:08.2, 2. Yoshida 1:08.2.

Matchurile și arbitrii de Duminecă

Divizia B

Electrica—Jiul, Arena Electrica, ora 15, arbitru Szilágyi, pe tușe Chicin și Fenyvesi.

Categoria I

Banatul—Progresul, arena Banatul, ora 11, arbitru ing. Bărnă, pe tușe Mihailescu și Covejdean.

Rapid—Jandarmi, arena Rapid, ora 11, arbitru Székely, pe tușe Christești și Simonescu.

Fratelia—Politehnica, arena Fratelia, ora 10, arbitru Daju, pe tușe Jurca și Schwartzmann.

Juniori

Ripensia—Chinezul, arena Electrica, ora 11, arbitru Varna, pe tușe Mateo.

Progresul—Electrica, arena Electrica, ora 13, arbitru Șoșdean, pe tușe Mureșan.

Fratelia—Rapid, arena Fratelia, ora 13.30, arbitru Schwartzmann, pe tușe Galu.

Kadima—Dura, arena CAMT, ora 15, arbitru Țepeneag I, pe tușe Circo.

Vulturii—Banatul, arena Vulturii, ora 10.30, arbitru Wagner, pe tușe Kratochwill.

CAMT—CFR, arena CAMT, ora 9.15, arbitru Ștregaru, pe tușe Cristea.

Pitici

CAMT—Ripensia, arena CAMT, ora 14, arbitru Glămeanu.

Amicale

CAMT—Patria, arena CAMT, ora 11, arbitru Schacht, pe tușe Lucaciu și Vörös.

CFR—CFR Turnu-Severin, arena CFR, ora 11, arbitru Gabriel, pe tușe Russu și Ștefănescu.

INFORMAȚIUNI

Calendar

VINERI, 17 NOEMBRIE

Religiozitate: Cel dintre Sfinții Părinți Grigore, Episcopul Neocesariei. Sfinții: Sfântul Grigore.

Farmacii de serviciu: Circ. I.: Salvator, Regele Ferdinand 3; circ. II.: Șarpe, Traian 7; circ. III.: Keller, Bul. Carol; circ. IV.: Diana, Str. L. C. Brătianu 29.

serviciu permanent: Mehala: Chioveanu; Mehala: Panajoth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Sabotaj”, cu Jean Murat, Mișe Balin și Madeleine Robinson.

Orchestra (fost Rivoli): „Parada tinereții”, sovietic.

Teatrul: „Noaptea destinului”, cu Zarah Leander și Marika Rökk.

Pollo: „Hoț de femei”.

INSPECȚII LA GARDA F. R. N. JUD. ARAD. D. col. N. Madanco, comandantul gărzilor F.R.N. din județul Timiș, a plecat în inspecție la Arad. D-sa va inspecta gărzi din opt plase ale județului.

„ROMANIA DIN PUNCT DE VEDE-GEORGAFIC”. Aceasta este titlul unei conferințe ținută de d. Coriolan Ștefan, șef de administrație la Manufac-tura de tutun, în cadrul ultimei adunări săptămânale a Gărzilor Naționale din Timiș. Conferențiarul, care este și șeful Gărzilor Naționale din Sectorul Iosefin s'a adresat un foarte bun cunoscător al geografiei românești. Atragem atenția publicului că asemenea conferințe se țin în fiecare săptămână la Gărzile Naționale.

Starea civilă. Născuți: Lucian Drake, Kinsch, Mircea Bărglăzan, Mihai Boi-herman, Herman Glückman, Ioan Arenz, Virgil Cost, Constantin Pavel, Paulina Molnar, Maria Pașca, Iosif Berencz, Floarea Ungu-rea, Sofia Surdu, Mihai Novac, Doru Be-nea, Floarea Toma și Alexandru Weinber-ger. Morți: Terezia Feher 80 ani, Maria Gheorghiu 12 ani, Gh. Fink 1 lună, Clara Oca-ka 41 ani, Elisabeta Varga 41 ani, Ioana Rota-ria 30 ani, Gheorghie Nedelcu croitor 52 ani, Veit 34 ani, Sava Dehelean agr. 55 ani, Elisabeta Sas 29 ani.

Primăria comunei Petroman Timiș-Torontal. 15/11/1939.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 11 Decembrie 1939 orele 11 în Sala Primăriei Petroman se va ține licitație cu oferte închise pentru sfredelirea stăntâni arteziane.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 88-110 din L. C. P. Regulamentului nr. 127 din 1931.

Termenul și condițiunile de licitație se pot afla zilnic la Primăria Petroman. Persoanele care vor lua parte la licitație vor depune, odată cu oferta și o depunere de 5% din valoarea lucrării.

Petroman, la 18 Octombrie 1939.
Notar: Ioan Matel. Notar: Liviu Vereș.

Nenorocirea din Bul. Mihai Viteazul. În dimineața zilei de 15 Noembrie a. c., la orele 8, economul Ioan Eptner din comuna Giarmata, județul Timiș-Torontal venind cu trăsura la Timișoara, împreună cu fiul său, în Bulevardul Mihai Viteazul, s'au speriat caii și au luat-o la fugă. Trăsura s'a răsturnat, iar ei s'au ales cu leziuni la cap, mână și picioare. A fost transportați la sanato-riul Bega.

Artistă jefuită. În noaptea de 15 Noembrie a. c., d-ra Medi Böhm artistă a reclamat că dela garderoba cafenelei „Victoria” i s'a schimbat paltonul a cărui va-loare este de 4000 lei, de către o persoană necunoscută.

TRATATIVE MUNCITOREȘTI. In-spectoratul general al muncii din județul Timiș, a dat delegație d-lui Insp. Gh. Sassu din Deva, ca să fixeze tratative de împăciuire pentru aplanarea conflictului de muncă de-clarat de muncitorii angajați la exploatarea miniere din comuna Curechiul-Hârțăgani județul Hunedoara. Muncitorii au cerut ma-jorarea salariilor odată cu încheierea noului contract colectiv de muncă.

Pentru calfele de fierari. Camera de muncă din Timișoara aduce la cunoștința calfele de fierari din Timișoara, menționați mai jos, să se prezinte de urgență la Camera de muncă: Iosif Găicea, Emil Dan, Ioan Mic, Ioan Șovăianțu, Alexandru Jurca, Gheorghie Turtă, Franck Adalbert și Mihai Hegyl.

DOAMNELOR! Voiți să Vă îmbră-cați estin și elegant? Vizitați salonul de Mode „ORIGINAL” I., Str. Gh. Lazar 4, etaj, III. Lift în curte. Telefon 39-45. Lucrăm și pe rate.

D-rul Felix Baruch medic bacterio-log, reîntorcându-se, în laboratorul din Timișoara I., Piața Luther No. 1, telefon 19-15, execută, analize de urină și sânge etc. precum și analize bihormonale de gravitate și de titrari de hormoni-sexu-ali feminini din urină.

Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta la Lugoj

LUGOJ, 17. — Excelența Sa d. Rezident Regal dr. Alexandru Marta a sosit ieri dimi-neasă, în orașul nostru.

Excelența Sa era însoțit de d. Inspector general agricol Ing. Nicolae Popescu și de d. Liviu Ionascu, șeful administrației locale dela ținut.

S'au făcut inspecții la prefectură, la pri-mărie și la camera de agricultură. Dela Lugoj, Excelența Sa a plecat în județ.

Puternica dramă familiară

Timișoara, 17. — Eri la orele 10 a. m. a decedat subit Repede Dimitrie, primarul co-munei Vinga. Soția defunctului, Sabina Re-pede, de disperare s'a sinucis cu un revolver. Starea ei e foarte gravă.

Se crede că decedatul ar fi fost otrăvit. Alte amănunte nu se cunosc încă.

Ședințe secrete...

Propunerea opoziției în această chestiune respinsă de Camera Lorzilor

Londra, 17 (Rador). — În ședința de Miercuri a Camerei Lorzilor, mai mulți membri ai opoziției au cerut să se țină ședințe secrete în care să fie examinate diferitele chestiuni pe care președin-tele Camerei le socotește în afara do-meniului public.

Lordul Stanhope, răspunzând în nu-mele guvernului, a declarat: Se poate să se ivească o împrejurare în care o chestiune oarecare să impună o ședin-ță secretă. Este posibil să se ivească vreo deosebire de vederi oarecare în

țară, pe care am vrea s'o vedem lumuri-tă printr'o discuție fătășă și completă. Un asemenea moment însă nu s'a pre-zentat până azi. În momentul de față, țara este cât se poate de unită și există un punct de vedere comun, atât în ce privește obiectivele urmărite, cât și metodele prin care ele urmează să fie atinse.

Deși guvernul este de părere că o asemenea ședință n'ar fi recomandabi-lă, în momentul de față, el înțelege să o refuze dacă va deveni necesară.

Opinia medie a omenirii valorează mai mult decât ordinele dictatorilor

— a declarat președintele Roosevelt la o festivitate națională recentă

Washington, 17. (Rador.) — Preșe-dintele Roosevelt a participat la pune-rea pietrei fundamentale a monumentu-lui ce se va ridica în onoarea lui Jeffe-son, autorul proclamației de independență a Statelor Unite și fruntaș al par-tidului democrat. „Jefferson a trăit, la fel ca noi, în mijlocul luptelor dintre partizanii dictaturii personale și parti-zanii votului universal. El a crezut, așa cum credem și noi, că opinia medie a omenirii valorează mai mult decât ordi-nile dictatorilor. Se poate ca acest con-flict dintre diferitele regimuri să existe

și în cursul secolelor viitoare, dar noi suntem acum mai mult decât satisfăcuți de regimul republican” a declarat Roo-sevelt. Oratorul și-a exprimat speranța că în Ianuarie 1941 va lua parte la in-augurarea monumentului.

Declarația lui Roosevelt privitor la participarea sa, în Ianuarie 1941, la in-augurarea monumentului, a dat loc la diferite interpretări în ceea ce privește intențiile sale relative la apropiatele ale-geri prezidențiale a Statelor Unite. Se știe doar că mandatul său de președinte expiră la 25 Ianuarie 1941.

Apel pentru ajutorarea familiilor concentraților nevoiași

TIMIȘOARA, 17. — D. col. Virgil Popovici, prefectul județului Timiș-To-rontal, a lansat următorul apel pentru ajutorarea familiilor concentraților ne-voiași:

Din Înalta porunca a M. S. Regelui, marele și înțeleptul nostru Suveran, stau de veghe zi și noapte armate în-tregi, bine echipate și înzestrate cu ma-terialul de război cel mai modern, cu știință și cu pricepere comandate de valoroșii noștri comandanți, la frontie-rele țării, pentru a afirma cu tărie do-rinta noastră de pace și progres.

Armata este gata a-și arăta din nou credința nestrămutată în marele viitor al țării noastre, menită a fi pururea santinelă civilizatorie la porțile orien-tului, așezată aci din îndepărtate veacuri de nobilii noștri străbuni.

Dar dacă în colectivitatea sufletului ei eroic, dogorește nestinsă flacăra iu-birii de Țară, Neam și Rege, gata ori-când a le dovedi prin sacrificiul suprem

al vieții, atunci apelul patriotic al înțe-lepților noștri sfințici din jurul Tronu-lui, de a ajuta familiile celor ce stau de veghe la hotare, trebuie să găsească în inimile noastre ecoul spiritului de sa-crificiu pe care ei îl arată zi de zi, în ploaie și furtună, cu mâna pe armă.

Dați deci din belșugul vostru, ma-joritari și minoritari din țara noastră bo-gată — nu fără miștură dela masa bo-gatului, ci ajutorul îndreptățit al ace-lo-ra cari sunt lipsiți din brațele celor mai vrednici membrii ai familiei lor, și veți da pentru binele țării și gloria M. S. Regelui.

Donațiile se distribuie sub suprave-gherea personală a prefectului și vor fi publicate în ziare.

În județul Timiș-Torontal numai lis-tele de subscripție cari au viza prefec-tului sunt valabile și aceste liste nu pot fi prezentate decât de persoane oficiale și cunoscute de donatori.

Ministrul francez al blocadei respinge argumentele propagandei germane

PARIS, 17 (Rador). — Agenția Ha-vas transmite: Comisiunea de afaceri străine a Camerei s'a întrunit Miercuri sub președinția d-lui Missler. D. Per-nect, ministrul blocadei, a făcut o expu-neră, demonstrând legitimitatea răz-boiului economic și neseriozitatea obi-ecțiunilor pe care le ridică propaganda

germană împotriva lui. Controlul mari-tim este exercitat conform cu principii-le dreptului internațional și constituie o armă tradițională a beligeranților. El respectă desigur mai bine drepturile de proprietate ale neutrilor decât Germa-nii, cari torpilează vasele cu submari-nele lor.

CINEMA

SCALA Noaptea Destinului

Viața plină de pasiune a lui TSCHAIKOWSKY
In rolul principal: ZARAH LEANDER

CINEMA

ULTIMA ORA

Vase germane capturate de englezi

Statistica ministerului războiului economic englez
Avioanele germane au continuat
sborurile de recunoaștere
deasupra Franței

Londra, 17. (Rador.) — Ministerul războiului economic precizează în statistica pe care a publicat-o Miercuri, că în cursul săptămânii dintre 4—11 Noembrie, comitetul pentru controlul contrabandei a examinat cazurile a 108 vapoare de comerț și a altor 56 vapoare, ce fuseseră amânate din săptămâna precedentă. Două încărcături au fost declarate sechestrate în totul. Au fost autorizate să-și continue călătoria de vapoare de comerț, în 9 din 43 cazuri, încărcăturile au fost parțial sechestrate. La 14 Noembrie se găseau în cele trei baze ale controlului britanic 94 vapoare de comerț neutre. Dintre acestea 58 vase venite de mai puțin de o săptămână.

COMUNICATE FRANCEZE

Paris, 17. (Rador.) — Comunicatul oficial din seara de 15 Noembrie: Ciocniri de patrule și acțiuni locale de artilerie.

Paris, 17. (Rador.) — Comunicatul oficial francez din dimineața de 16 Noembrie anunță: În cursul nopții nimic de semnalat.

VAS COMERCIAL GERMAN CAPTURAT

Londra, 17. (Rador.) — Ziarele anunță că un vas de război britanic a capturat vaporul comercial german „Leander”, care încerca să ajungă în Germania venind de la Vigo, unde se refugiase în momentul începerii ostilităților.

VAS BRITANIC SCAPAT DE SUB URMĂRIREA UNUI SUB- MARIN GERMAN

Panama, 17. (Rador.) — Vaporul britanic „Mataroa” de 1.000 tone, piecat din Anglia spre Noua Zelandă a reușit să scape de urmărirea unui submarin german. Urmărirea a durat 50 minute. Vaporul a reușit să se salveze grație vitezei sale, mult mai mare decât a submarinului. Ziarele subliniază remarcabilul sânge rece de care au dat dovadă membrii echipajului și pasagerii aflați pe bordul vaporului englez.

COMUNICAT GERMAN

Berlin, 17. (Rador.) — Înaltul comandament german transmite Joi dimineață următorul comunicat:

În cursul nopții de ieri nu s-au produs evenimente importante.

LUPTE

FĂRĂ IMPORTANȚĂ . . .

Paris, 17. (Rador.) — Agenția Havas transmite: Știrile comentatorilor germani oficioși, cu privire la pretinse atacuri repetate franceze, sunt de domeniul fanteziei. În ultimul timp n-au avut loc lupte de o importanță deosebită. Ciocnirile dintre patrule sunt aproape zilnice pe front, în zona dintre cele două linii de fortificații. Cu siguranță că pentru comentatorii germani, concentrările de artilerie ceva mai accentuate, au luat aspectul unui adevărat atac francez. Au fost probabil impresionați și de pierderile locale suferite de trupele germane, ca o consecință a tirului artileriei franceze.

ALT VAS GERMAN PRINS DE ENGLEZI

Londra, 17. (Rador.) — „Havas”: Un vas german, despre care se crede că ar

fi „Weander”, cu o deplasare de 989 tone, a fost adus într'un port din sud-vestul Angliei, fiind capturat de un vas de război britanic. Se pare că la izbucnirea războiului, vasul fiind lipsit de alimente, a hotărât să se întoarcă în Germania. Pe drum vasul german a fost zărit de un crucișător britanic. El purta pavilionul sovietic, iar hărțile erau deosebite sovietice. Cei 30 oameni, cari formau echipajul, au fost debarcați.

Paris, 17. (Rador.) — Agenția „Havas” comunică: În cursul zilei de Miercuri ca și în zilele anterioare aviația germană a continuat recunoașterile în regiunile de Nord și Nord-Est ale Franței. Multe din aceste avioane au pătruns în Franța pe deasupra teritoriului belgian. Propaganda inamică se manifestă actualmente prin emiterea de știri false răspândite în șoapte, în una sau alta din țările neutre, pentru a fi reluate și amplificate de o altă țară neutră.

Inițiativa de pace belgo-olandeză a eșuat

Răspunsul Reichului e negativ

Berlin, 17. (Rador.) — Von Ribbentrop a primit Miercuri pe ambasadorul Belgiei și pe ministrul Olandei, cărora le-a adus la cunoștință în numele Führerului, că după bruscă respingere a propunerilor belgo-olandeze de către guvernele francez și englez, guvernul german trebuie să considere și el inițiativa ca eșuată.

Paris, 17. (Rador.) — În legătură cu cele comunicate de d. Ribbentrop ambasadorului Belgiei și ministrului Olandei, agenția Havas face următoarele precizări:

Răspunsul Reichului la propunerea de meditație este un exemplu nou al manevrei obișnuite ce constă din aruncarea

răspunsibilității războiului german asupra Franței și Marelui Britanii. Nu s'a uitat însă, că prima primire făcută la Berlin propunerii generoase dela Haga, a fost hotărât nefavorabilă. Se spunea că ea a venit prea târziu. Belgia și Olanda erau acuzate că fac jocul aliaților, fără a se da însă un răspuns oficial. Se aștepta. Azi, Franța și Anglia, sunt acuzate că au făcut imposibilă reușita inițiativei celor doi Suverani neutri. Această tactică nu amăgește pe nimeni, însă întârzierea cu care Reichul a dat răspunsul său, dovedește că singura lui grijă a fost să exploateze în favoarea sa acest gest pacific.

Acestea se vor reține numai dacă Reichul a răspuns: „Nu.”

1914—1939...

O interesantă cuvântare a d-lui De Monzie, ministrul francez al lucrărilor publice

Paris, 17. (Rador.) — Oaspete la dejunul săptămânal tradițional al ziariștilor anglo-saxoni din Paris, d. Monzie, ministrul lucrărilor publice, a ținut o cuvântare. După ce a arătat că în 1914 mulțimea rezerviștilor era zgomotoasă, în timp ce în 1939 s'a remarcat o gravitate deosebită, d. de Monzie a spus:

Omul din popor, în Franța, era poate numai imperfect informat asupra subtilităților diplomatice. El știa însă perfect de bine că Franța înfățișează o formă nu numai a libertății de gândire ci și a libertății de a trăi. Deaceia, scopurile de război ale Franței pot fi rezumate în dorința de a trăi în pace. Iată de ce intrarea în război a Franței poate fi socotită ca o formă a umanismului. În 1914, am făcut războiul pentru a asigura pacea și a înlocui imperialismul prin democrație. Un oarecare confor-

mism s'a statornicit ca urmare în Europa. Nu poate să existe însă conformism în lume. Libertatea trebuie înțeleasă potrivit temperamentului propriu. N'avem pretenția de a fi magistrii unei Europe în sfârșit pacificate, dar nu voim să existe barbari.

Să nu ni se vorbească de scopuri de război. Scopurile noastre de război sunt în sufletul popoarelor noastre, mai mult decât în cuvintele oamenilor de stat. Vrem să trăim, să trăim cu o revenire la spiritul creștin. În adâncime, aceasta înseamnă o revendicare a spiritului evanghelic, adică o recunoaștere a dreptului la blândețe și indulgență pentru indivizi ca și pentru colectivități.

Trebuie deci să se creeze un ideal al păcii și nu o chartă a păcii.

Măsuri sanitare în fosta Polonie

Craovia, 17. (Rador.) — Situația sanitară extraordinară de rea din Polonia, a obligat autoritățile germane să ia ample măsuri, anunță DNB. Un vast program sanitar întocmit, este aplicat de medicii poloni, sub supravegherea germană. În spitale se află 520 civili și 3500 soldați.

Cartierele evreiești au fost supuse unui riguros control, pentru a combată pericolul epidemiilor, s'a ordonat vaccinarea obligatorie. S'au instalat băi de deparazitare și băi populare.

Italia așteaptă înarmată și vigilență

Newyork, 17. (Rador.) — Într'un mesaj pe care l-a adresat Joi la Radio pentru Statele Unite, d. Gayda, considerat ca purtătorul de cuvânt al Duceului, a declarat că Italia urmărește următoarele țeluri: Armonia în domeniul politic și economic în peninsula balcanică și libertatea și paritatea în soluționarea problemelor coloniale. Politica de calm a Duceului, a încheiat d. Gayda, se bazează pe așteptarea înarmată și pe vigilență.

Federalizarea economică a Europei?

Newyork, 17. (Rador.) — Thomas Lamont, asociat al băncii Pierpont Morgan, luând cuvântul la Academia Științelor Politice, a declarat că 95 la sută din populația Americii, dorește ca noi mele de viață liberă pentru care Anglia și Franța luptă, să fie ferite de distrugere. Cercurile comerciale americane sunt favorabile eforturilor făcute de democrațiile europene de a-și procura America produse de care au nevoie vitală pentru apărarea lor.

Conferențiarul a vorbit apoi în favoarea ideii unei federalizări economice a Europei, astfel ca aceasta să reprezinte o mare regiune de comerț liber, care să echilibreze cealaltă zonă de comerț liber reprezentată de Statele Unite ale Americii.

D. Hitler întâmpină rezistență din partea neutrilor

Londra, 17. (Rador.) — Ziarele engleze de Joi nu comentează decât foarte puțin respingerea de către Germania ofertei de meditație a suveranilor Belgiei și Olandei, deoarece ea era așteptată. „News Chronicle” publică un articol de fond, în care arată că pentru prima oară în cariera sa, cancelarul Hitler întâmpină rezistență din partea neutrilor. Atâta timp cât Germania nu se află în război, nici un stat mic nu era în măsură să reziste prin el însuși. Acum, când Germania este angajată în lupta împotriva Franței și Angliei, Olanda, Belgia și Elveția sunt în măsură să facă față primei mejdiei. Suedia a adoptat și ea o atitudine independentă în negocierile comerciale cu Germania.